

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від _____ 2022 р. № _____

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЛАН ЗАХОДІВ
щодо впровадження принципів відкритої науки до 2030 року

Найменування завдання	Найменування заходу	Індикатор виконання	Строк виконання	Відповідальні виконавці
1. Забезпечення відкритого доступу до наукових результатів та науково-технічної інформації	1) удосконалення законодавства відповідно до стандартів та норм Європейського Союзу, зокрема Директив ЄС 2019/1024 та 2018/790 у частині розміщення у відкритому доступі наукових результатів та науково-технічної інформації, отриманої в ході здійснення фундаментальних та прикладних наукових досліджень, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів	внесено на розгляд Верховної ради України проект закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної політики з питань відкритої науки	2026	МОН інші ЦОВВ (за згодою) НАН України (за згодою)

	2) розроблення та законодавче унормування механізмів реєстрації та обліку науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій за допомогою електронної системи з віддаленим доступом	наказ МОН “Про затвердження Порядку державної реєстрації та обліку науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій” зареєстровано в Міністерстві юстиції України	2022	МОН
	3) надання консультаційної підтримки закладам вищої освіти та науковим установам щодо розроблення та імплементації стратегії впровадження відкритого доступу	методичні матеріали поширено серед закладів вищої освіти та наукових установ; проведено інформаційно-комунікаційну кампанію щодо розроблення стратегій впровадження відкритого доступу	2023	МОН НАН України (за згодою)
	4) надання закладам вищої освіти і науковим установам за рахунок бюджетних коштів доступу до міжнародних електронних баз даних наукової інформації (баз даних патентної та кон’юнктурно-економічної інформації, бібліографічних, реферативних, повнотекстових баз даних наукової і	наказ МОН про надання доступу до електронних баз даних за рахунок бюджетних коштів; кількість баз даних до яких надано доступ; кількість установ, яким надано такий доступ.	щорічно	МОН ДНТБ України (за згодою)

	науково-технічної інформації та наукової літератури)			
	5) забезпечення внесення до Національного класифікатора України ДК 003:2010 «Класифікатор професій», до Переліку посад наукових (науково-педагогічних) працівників установ, організацій, підприємств, вищих навчальних закладів, перебування на яких дає право на призначення пенсії та виплату грошової допомоги у разі виходу на пенсію відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 р. № 257 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 248), та штатного розпису наукових установ та закладів вищої освіти посади фахівця з питань впровадження принципів відкритої науки та принципів належного управління науковими даними (принципи FAIR)	Внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 р. № 257 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 248); внесено зміни до наказу Держспоживстандарту України від 28.07.2010 № 327.	2023	Мінекономік и МОН НАН України (за згодою) ЗВО

	6) розроблення механізмів заохочення реєстрації наукових фахових видань (журналів) України у міжнародних базах даних журналів відкритого доступу	кількість зареєстрованих наукових журналів та статей в Директорії журналів відкритого доступу (DOAJ)	2024	МОН НАН України (за згодою)
	7) забезпечення державної підтримки розвитку Національного репозитарію академічних текстів	наявність щорічного фінансування	щорічно	МОН
	8) розроблення уніфікованого механізму моніторингу ефективності впровадження принципів відкритого доступу закладами вищої освіти та науковими установами	Національна науково-інформаційна система (URIS) містить інформацію про моніторинг відкритого доступу	2026	МОН НАНУ (за згодою) Галузеві національні академії наук (за згодою)
	9) здійснення комплексного аналізу правових засад розміщення монографій у відкритому доступі	розроблено рекомендації щодо розміщення монографій у відкритому доступі	2025	МОН НАНУ (за згодою)
2. Забезпечення відкритого доступу	1) підготовка проєкту постанови Кабінету Міністрів України "Питання центрів колективного	прийнято постанову Кабінету Міністрів України "Питання центрів колективного	2022	МОН НАНУ (за згодою)

до дослідницької інфраструктури	користування науковим обладнанням"	користування науковим обладнанням"		
	2) підготовка рекомендацій в рамках інструменту політичної підтримки щодо розвитку українських дослідницьких інфраструктур	оприлюднено результати незалежного аудиту українських дослідницьких інфраструктур	2023	МОН
	3) затвердження концепції державної політики розвитку е-інфраструктур	затверджено постанову Кабінету Міністрів України	2026	МОН, Міністерство цифрової трансформації, НАНУ (за згодою)
3. Створення умов для здійснення ефективної роботи з науково-технічною інформацією та об'єктами дослідницької інфраструктури, що	1) удосконалення законодавства відповідно до стандартів та норм Європейського Союзу у частині застосування принципів належного управління науковими даними (принципи FAIR) та використання оптимізованих наукових даних (FAIR-дані), зокрема їх застосування в процесі здійснення наукових	внесено на розгляд Верховної ради України проєкт закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реалізації державної політики з питань відкритої науки	2026	МОН, НАНУ (за згодою)

знаходяться у відкритому доступі	досліджень, які фінансуються за рахунок бюджетних коштів			
	2) підготовка та поширення методичних матеріалів та надання консультаційної підтримки з розроблення планів ефективного управління науковими даними закладами вищої освіти та науковими установами	методичні матеріали поширено серед закладів вищої освіти та наукових установ; проведено інформаційно-комунікаційну кампанію щодо ефективного управління науковими даними	2023	МОН НАН України (за згодою)
	3) розроблення організаційних та фінансових механізмів створення та підтримки національних, тематичних (галузевих) та інституційних репозитаріїв даних	створення інституційних репозитаріїв даних затверджено постановою Кабінету Міністрів України	2030	МОН НАН України (за згодою) Міністерство цифрової трансформації
	4) забезпечення стандартизації та сертифікації репозитаріїв даних у міжнародних системах сховища даних	кількість українських репозитаріїв даних, що отримали сертифікати міжнародних систем сховища даних (DSA, WDS, тощо)	2030	МОН НАН України (за згодою)

	5) розроблення уніфікованого механізму моніторингу ефективності застосування принципів належного управління даними (принципи FAIR) та оптимізованих наукових даних (FAIR-даних)	національна науково-інформаційна система (URIS) містить інформацію про моніторинг відкритого доступу	2028	МОН
	6) забезпечення спільного використання даних з країнами ЄС, зокрема через інтеграцію до Європейських просторів даних	забезпечено інтеграцію до Європейських просторів даних	2030	МОН, Міністерство цифрової трансфор- мації, МОЗ, Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
	7) створення єдиної бази даних про результати наукової та науково-технічної діяльності	створено базу даних про результати наукової та науково-технічної діяльності в національній науково-інформаційній системі (URIS)	2025	МОН

4. Популяризація науки, поширення наукових знань та залучення громадян до участі в науковій та науково-технічній діяльності	1) розроблення концепції популяризації науки з урахуванням міжнародного досвіду, зокрема принципів Європейської асоціації громадянської науки (ESCA)	наказ МОН	2027	МОН
	2) проведення інформаційно-комунікаційних кампаній з метою популяризації наукових досягнень серед населення, інформування про можливості використання досягнень науки в професійній діяльності та повсякденному житті	проведено інформаційно-комунікаційні кампанії	щорічно	МОН, НАНУ (за згодою), Галузеві національні академії наук, Мінекономіки, Мінкультури
5. Удосконалення системи оцінювання якості наукової та науково-технічної діяльності	1) удосконалення критеріїв проведення державної атестації закладів вищої освіти та наукових установ, зокрема щодо зменшення впливу використання наукометричних показників, пріоритетизації якісних показників оцінювання наукової діяльності та врахування ширшого спектру наукових результатів	внесено зміни до порядку проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності та порядку проведення державної атестації наукових установ	2023	МОН

6. Підвищення рівня обізнаності та формування компетентності з відкритої науки	1) розроблення програм підвищення кваліфікації та запровадження тренінгів з метою підвищення рівня компетенції щодо принципів відкритої науки	розроблено освітні програми та онлайн курс	2023	МОН
	2) розроблення програм підвищення кваліфікації та запровадження тренінгів з управління науковими даними	розроблено освітні програми та онлайн курс	2027	МОН
	3) підготовка та поширення інформаційних матеріалів щодо роботи фахівців з питань управління даними в закладах вищої освіти та наукових установах	розроблено та поширено методичні матеріали	2028	МОН
	4) проведення інформаційно-комунікаційних кампаній щодо роботи фахівців з питань управління даними при закладах вищої освіти та наукових установах	проведено інформаційно-комунікаційну кампанію	щорічно	МОН, НАНУ (за згодою)
	5) створення центрів компетенції з використання оптимізованих	наказ МОН, постанова президії НАНУ	2030	МОН, НАНУ

	наукових даних (FAIR-даних) на базі закладів вищої освіти та наукових установ			(за згодою)
	6) розроблення професійного стандарту для фахівців з управління науковими даними	затверджено професійний стандарт	2025	МОН